

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Postadres

Gemeente Nijmegen
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen

T 14 024
nijmegen.nl

Contactpersoon

Michelle van Amerongen
m.van.amerongen@nijmegen.nl
T 06-50074556

Ons kenmerk

D241047116

Datum 17 december 2024
Onderwerp Toekomst gemeentelijke begraafplaatsen

Geachte leden van de raad,

Begraafplaatsen in Nijmegen

In Nijmegen liggen twaalf begraafplaatsen. De meesten zijn in eigendom en beheer van kerkgenootschappen en Stichtingen. De Gemeente Nijmegen is eigenaar van drie begraafplaatsen: Vredenhof, Graafsweg en het Notenlaantje (Lent). Het beheer en de exploitatie van deze gemeentelijke begraafplaatsen is sinds 2000 uitbesteed aan Stichting Begraafplaatsen Nijmegen (SBN).

Aanleiding

Aanleidingen die een besluit over de toekomst van onze gemeentelijke begraafplaatsen noodzakelijk maken:

- Gemiddeld kiezen inmiddels nog maar 20% van de Nederlanders voor begraven. De kosten voor het beheer van begraafplaatsen is daarmee al lang niet meer te dekken uit de inkomsten. In 2000 vonden er in Nijmegen per jaar circa 1000 begrafenissen plaats. Inmiddels zijn dit er circa 150 per jaar, waarvan gemiddeld 30 op onze gemeentelijke begraafplaatsen.
- Het is een wettelijke plicht om als gemeente voldoende begraafcapaciteit te hebben. Je hoeft daarvoor als gemeente geen eigenaar te zijn van de begraafplaatsen. In combinatie met het gegeven dat er steeds minder wordt gekozen voor begraven is er meer begraafcapaciteit in en rondom Nijmegen dan nodig is.
- Vanuit de Islamitische gemeenschap is al geruime tijd geleden de wens geuit een eigen begraafplaats in eigendom te hebben en te beheren in Nijmegen.

Op basis van bovenstaande aanleidingen heeft het college besloten:

Het college heeft op grond van deze overwegingen besloten:

1. Sluiting van de begraafplaats Graafseweg te onderzoeken;
2. In afwachting van de uitkomst onderzoek sluiting begraafplaats Graafseweg geen begravingen toe te staan op de begraafplaats Graafseweg (met uitzondering van bijzettingen);

3. De mogelijkheid te onderzoeken om een deel van begraafplaats Vredehof uitsluitend en exclusief te bestemmen voor Islamitisch begraven;

Hieronder geven wij u graag beknopt de argumenten die ten grondslag liggen aan bovengenoemde besluiten.

Sluiting van begraafplaats te onderzoeken

Begraafplaats Notenlaantje

Oorspronkelijke Lentenaren kiezen nu nog veelal voor de begraafplaats bij de kerk. Maar deze begraafplaats ligt in en nabij de snelst groeiende wijken van Nijmegen. Bij sluiten ontnemen je de mensen die nu in de wijk gaan wonen de mogelijkheid om nabij hun wijk begraven te worden. Daarnaast is het de enige algemene begraafplaats ten noorden van de Waal.

Begraafplaats Vredehof

Vredehof is de meest gebruikte gemeentelijke begraafplaats, het is ook de enige begraafplaats in Nijmegen waar Islamitisch begraven kan worden. Ook behoud van de oorlogsgraven is van belang. Sluiten van deze begraafplaats is onwenselijk.

Begraafplaats Graafseweg minst gebruikt

Net als de begraafplaats Notenlaantje vinden er op de Graafseweg weinig begravingen plaats. In tegenstelling tot het Notenlaantje zijn er voor de Graafseweg echter genoeg alternatieven in de directe buurt. Sluiting van begraafplaats Graafseweg is daarmee de meest logische keuze.

Monument slachtoffers bombardement op Graafseweg

Op de begraafplaats Graafseweg bevindt zich een monument voor de slachtoffers van het bombardement. Tijdens WOII zijn slachtoffers eerst hier begraven en daarna herbegraven op de begraafplaats Daalseweg. Mocht definitief besloten worden tot sluiting van de begraafplaats Graafseweg zal het monument blijven bestaan en zal de begraafplaats meer het karakter van een park krijgen.

In afwachting van de uitkomst onderzoek sluiting begraafplaats Graafseweg geen begravingen toe te staan op de begraafplaats Graafseweg (met uitzondering van bijzettingen)

Voorkomen onzekerheid nabestaanden

Alhoewel het besluit tot sluiten van de begraafplaats met dit voorstel niet is genomen, is besloten per direct geen begravingen meer toe te staan. Dit om te voorkomen dat vrij kort na een eventuele begraving duidelijk zal worden dat op de begraafplaats wellicht in de toekomst geen nieuwe begravingen meer mogelijk zijn. Dit om onzekerheid bij nabestaanden over het voortbestaan van de begraafplaats te voorkomen.

Bestaande rechten blijven bestaan

Op begraafplaats Graafseweg zijn 22 familiegraven waar nog grafrechten op zitten. Daarvan zijn 8 graven waar nog begraven mag worden en 3 graven waar nog urnen bijgezet

mogen worden. De rechten op begravingen in deze 8 graven en de 3 graven waar nog urnen bijgezet mogen, blijven van kracht. Als door het college besloten wordt de begraafplaats te sluiten, wordt alleen de uitgifte van nieuwe graven stopgezet.

De mogelijkheid te onderzoeken om een deel van begraafplaats Vredenhof uitsluitend en exclusief te bestemmen voor Islamitisch begraven

Recht op begraafplaats

Op grond van de Wet op de lijkbezorging heeft een kerkgenootschap recht op één of meer kerkelijke begraafplaatsen (artikel 38 Wet op de Lijkbezorging (hierna: Wlb) of ruimte op een gemeentelijke begraafplaats (artikel 39 Wlb).

Vredenhof meest geschikte locatie

In het verleden is al een zoektocht geweest naar geschikte nieuwe locaties voor de wens van de Islamitische gemeenschap tot het hebben van een eigen begraafplaats. Hiervoor zijn echter geen gronden gevonden die daarvoor geschikt of geschikt te maken zijn. Er kan echter ook ruimte worden geboden op een reeds bestaande begraafplaats. Vredenhof is daarvoor een zeer geschikte locatie. Op deze begraafplaats is Islamitisch begraven al mogelijk. De huidige verdeling op begraafplaats Vredenhof is 58% Islamitische begravingen en 42% niet-Islamitische uitvaarten.

Eeuwige grafrust

Een belangrijk kenmerk van Islamitische begraafplaats is de wens van het hebben van eeuwige grafrust. Het graf mag niet worden geruimd in verband met het geloof in de wederopstanding op de Dag des oordeels. Op dit moment is er een deel van de begraafplaats Vredenhof bestemd voor Islamitische graven, maar deze hebben niet de mogelijkheid van eeuwige grafrust. Naast gemeentelijke begraafplaatsen kennen we ook de bijzondere begraafplaatsen. Deze zijn in beheer bij een kerkgenootschap, een privaatrechtelijk persoon of een natuurlijk persoon. De regels omtrent grafrust zijn niet anders dan voor gemeentelijke begraafplaatsen. Er dient voldaan te worden aan de minimale eisen die de wet (Wlb) stelt. Is de grond in eigendom/huur bij de beheerder, dan kunnen zij zelf afspraken maken met de houder van een particulier graf, ook met betrekking tot de eeuwige grafrust. Is de Islamitische gemeenschap dus zelf eigenaar of huurder van een begraafplaats, dan kan zij ervoor kiezen om de begraafplaats en de graven op die begraafplaats eeuwig in stand te houden.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen

A.P.W. van de Klift
gemeentesecretaris

H.M.F. Bruls
burgemeester